

Biatorbágy, a torbágyi római katolikus plébániatemplom főoltárának restaurálása.

A főváros szomszédságában található Biatorbágy egykor önálló faluként létező, német telepesek által benépesített Torbágy városrészében dombon áll a Szűz Mária tiszteletére szentelt, középkori előzményekkel rendelkező plébániatemplom. A 19. században többször átépített és kibővített klasszicista jellegű épület belsejében fennmaradtak a barokk oltárok, a szószék és a keresztelőmedence. Az elmúlt évszázadok során ezek számos javításon és az adott korszakok divatjának megfelelő átalakításokon, átfestéseken estek át.

A műtárgy-együttes legkorábbi, kiemelkedő darabja az 1728-ban felállított Szűz Mária főoltár, amely restaurálása több lépésben, több éven át történt. Az egyházközség tagjainak adományai, Biatorbágy Város Önkormányzata biztosította az önrészt a Nemzeti Kulturális Alap és pályázati támogatásához.

A restaurátori vizsgálatok során kiderült, hogy a beavatkozásokra az utolsó órában került sor az egyes tartószerkezeti elemek nagyfokú ronszódása miatt. A műtárgyat elemekre szét kellett bontani, konzerválni, estenként kiegészíteni és megerősíteni.

A főoltár képe a restaurálásnak köszönhetően gyökeresen megváltozott. Kiinduláskor az egész oltár felépítmény semleges világoszöld színű, a baldachin rojtjai és függőnye aranyozott, a szobrászati elemek színesek voltak. Az oltár közepén egy 19. sz. végi Mária szobor állt. A rétegek gondos feltárása, vizsgálata, a felületeken látható lenyomatok elemzése alapos forráskutatással egészült ki, alapvető információkkal szolgált a Canonica Visitatio is. A helyreállítás során a meglévő elemek visszakerültek eredeti helyükre, a hiányzókat (dicsfény, néhány felhő) analógiák és lenyomatok alapján pótolták. A templom oldalkápolnájában őrzött Mária képről kiderült, hogy eredeti helye az oltáron a baldachin alatt volt. Ezt bizonyította a szoborfülke kék hátfal festésének a képpel megegyező méretű hiánya, valamint a kép keretén feltárt kék festésnyomok. A főoltár végül visszanyerte barokk képét. Márványimitációs lett a pilaszteres, oszlopos felépítmény, a baldachin és a képet övező függöny újra aranyozott, ezüstözött lüszterezett felületű lett. Az oromzat Szentháromság és puttó díszei, valamint az oltár két oldalán álló Szent Péter és Szent Pál az esztétikai helyreállítás eredményeként újra aranyozott fehér márvány hatású szoborként látható. A kompozíciót a középpontba visszahelyezett Mária kép teszi teljessé. A restaurálás során rendszeres szakmai konzultációkat tartottak a megbízók, restaurátorok, művészettörténészek és a műemlékvédelem hatósági szakembereinek részvételével, amire ma már máshol sokszor nem kerül sor, noha ez minden restaurálás és műemlékhelyreállítás esetében szükség lenne.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága ICOMOS-díjjal tünteti ki a Biatorbágy, torbágyi római katolikus plébániatemplom főoltárának magas színvonalú restaurálását, a gondos kutatás alapján visszaállított barokk állapot helyreállítását.

Az elismerést átvette:

Baracza Szabolcs, restaurátor művész

Győri Lajos, restaurátor művész

Horváth-Dori Gabriella, a torbágyi római katolikus közösség tagja

Talabér Ágnes, restaurátor művész